11/12/2019

“Τι είπαν οι Προφήτες για την Γέννηση του Χριστού”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Εδέσσης, Πέλλης και Αλμωπίας

Εισηγητής στην 7η Ιερατική Σύναξη της Ι. Μ. Εδέσσης, Πέλλης και Αλμωπίας ήταν Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως κ. Ιερεμίας, ομότιμος καθηγητής του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η Σύναξις πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 10 Δεκεμβρίου 2019, στις 11.00 π.μ., στο Πνευματικό Κέντρο της Ι. Μητροπόλεως (Έδεσσα). Ο Σεβασμιώτατος ανέπτυξε το θέμα: «Τι είπαν οι Προφήτες για την Γέννηση του Χριστού».

Κατά τ᾽ αρχήν τόνισε ότι αποτελεί μέγα αμάρτημα η παραθεώρηση της Παλαιάς Διαθήκης, πράγμα που συναντάται δυστυχώς στις μέρες μας, και μάλιστα χειρότερο και από αίρεση, αφού δεν διαστρεβλώνει απλώς κάποια τμήματά της,

όπως οι αιρέσεις, αλλά την απορρίπτει εξ ολοκλήρου. Η αιτία μάλιστα αυτής της απορρίψεως έγκειται στο ότι κάποιοι την αντιμετωπίζουν ως απλή ιστορία του Ισραήλ και όχι ως βιβλίο που περιγράφει την Θεία Οικονομία, ως βιβλίο θεοπτιών και θεοφανειών, που είναι στην πραγματικότητα. Ενώ η Καινή Διαθήκη περιλαμβάνει μαρτυρίες περί του Χριστού σεσαρκωμένου, η Παλαιά παρουσιάζει μαρτυρίες περί του Χριστού ασάρκου και εν τέλει, σύμφωνα με το βιβλίο του Ιώβ, σκοπό έχει να οδηγήσει στον Μεσσία. Δεν είναι τυχαίο, ότι ακόμη και το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας εκεί (στο παραπάνω βιβλίο) προφητεύεται.

Υπογράμμισε επίσης, ότι κάθε φορά που γίνεται αναφορά στον Άγγελο του Θεού στην Παλαιά Διαθήκη, εννοείται ο άκτιστος -άσαρκος έτι- Υιός του Θεού, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση της φλεγομένης βάτου. Αυτός είναι ο «μεγάλης βουλής άγγελος» της προφητείας (Ησ. 9,6). Μάλιστα αυτό είναι και ένα από τα σημεία που διαφέρει η Ανατολική (Ορθόδοξη) από την Δυτική θεολογία. Για εκείνην, λόγω της προτάξεως της ανθρωπίνης διανοίας και παραθεωρήσεως της

πατερικής ερμηνείας και της διδασκαλίας περί διακρίσεως ουσίας και ενεργειών του Θεού, στην Παλαιά Διαθήκη υπάρχουν μόνον οι συνήθεις άγγελοι. Εν τέλει, όλο το περιεχόμενο της Παλαιάς Διαθήκης συνοψίζεται στο σάλπισμα για τον Μεσσία: «Έρχεται. Ετοιμαστείτε να Τον υποδεχθείτε!». Όταν γεννιέται η Παναγία, τελειώνει η Παλαιά Διαθήκη.

Στο πνεύμα αυτό, οι προφητείες μας προετοιμάζουν για το φοβερό μυστήριο της ενώσεως των δύο φύσεων στο πρόσωπο του Χριστού, σε αντίθεση με τις υπάρχουσες αντιλήψεις των ανθρώπων, ακόμη και φιλοσόφων όπως ο Πλάτωνας, που υποστήριξε: «Θεός… ἀνθρώπῳ οὐ μίγνηται» (Φαίδρος). Και αυτό συνέβη όχι μόνον με σκοπό την άφεση των αμαρτιών των ανθρώπων αλλά και προκειμένου να ανοίξει ο δρόμος προς την θέωση του ανθρώπου και να αποδειχθεί, ότι αυτή είναι εφικτή. Επίσης, οι προφήτες περιγράφοντας τον Μεσσία διαφυλάσσουν του ανθρώπους από την παραπλάνηση διαφόρων ψευδομεσσιών.

Ο πρώτος που μιλά, όχι με γενικό, αλλά με συγκεκριμένο τρόπο για την Γέννηση είναι ο προφήτης Ιερεμίας (στο βιβλίο του Βαρούχ), σύμφωνα με τον ιερό Χρυσόστομο. «Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐτόν. 37 ἐξεῦρε πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ᾿Ιακὼβ τῷ παιδὶ αὐτοῦ καὶ ᾿Ισραὴλ τῷ ἠγαπημένῳ ὑπ᾽ αὐτοῦ· 38 μετὰ τοῦτο ἐπὶ γῆς ὤφθη καὶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη» (Βαρούχ 3,36-38). Λιγότερο γνωστή είναι η προφητεία του Ησαΐου,

ο οποίος ομιλεί για τον ήλιο, που θα κατέβει σε σκιά, εννοώντας την Θεοτόκο, και από εκεί θα ανατείλει (Ησ. 38,7-8). Αλλά και η προφητεία του Ησαΐου: «ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ᾽Εμμανουήλ» (Ησ. 7,14), τονίζει πέραν των άλλων, σύμφωνα με τον ιερό Χρυσόστομο, την ισοτιμία της γυναικός με τον άνδρα, αφού με την εκ Παρθένου άνευ ανδρός γέννηση εξοφλείται το χρέος στο ανδρικό φύλο (βλ. δημιουργία Εύας εκ της πλευράς του Αδάμ, άνευ γυναικός).

Μάλιστα, σύμφωνα με τον άγιο Κοσμά τον Αιτωλό, κάθε φορά που σχηματίζουμε το σημείο του Σταυρού, μνημονεύουμε το θαύμα της ενανθρωπίσεως. Ακόμη και με την μονολόγιστη ευχή «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ἐλέησόν με» ομολογούμε την ένωση των δύο φύσεων στο πρόσωπο του Χριστού. Τέλος δεν πρέπει να λησμονούμε ότι, όταν κοινωνούμε, συγγενεύουμε με την Παναγία, η οποία καθίσταται «ἐστιάτωρ» της θείας σαρκός χάριν της σωτηρίας μας.

Μετά το πέρας της εισηγήσεως ακολούθησε συζήτηση με το ακροατήριο, στην οποία μετείχε και ο ποιμενάρχης της Ι. Μητροπόλεως Εδέσσης, Πέλλης και Αλμωπίας κ. Ιωήλ.